

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

V. An res minori influxu egeant vt conseruentur, quàm vt primo
producantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

sed quia concursus primæ causæ, cui intrinsecæ sunt, & à quo dependent, substractus est; haud secus, ac absque actione vilius contrarij lux in absentia solis cum tenebris illico commutatur. Ad tertium respondeo; potius ad perfectionem supremi artificis attingere, vt opus ab ipso factum sine eo subsistere nequeat, & sine eius concursu statim difluat, & dissoluatur; id enim operis ab opifice, maioremque eius potentiam arguit: in creatis autem posse aliquid facere, quod sine concursu causæ facientis contineri, & permanere possit; hæc, inquam, independentia operis perfectionem formaliter, & immediate, ac proinde opificis, à quo opus progreditur, perfectionem mediatè extollit, & commendat: ceterum imperfectionem opificis immediate, & formaliter arguit: vnde ea independentia est perfectio coniuncta cum imperfectione, non vero simpliciter simplex: quid mirum ergo, si in Deum nequeat quadrare? Ad quartum respondeo, verba illa Genes. 2. cap. intelligenda esse de requie ab operibus de nouo condendis, non vero ab iis, quæ semel condita sunt, conseruandis. Et quidem ea sic explicat Ambrosius lib. 7. in Lucam cap. 13. ibi: *Denique, vt Deus ab operibus mundi quiescat, non ab operibus cuius sempiterna, & iugis operatio est, sicut Filius ait: Pater vsque modo operatur, & ego operor, &c.* Sic etiam ea explicat Augustinus de Genes. ad liter. cap. 12.

CAPVT V.

An res minori influxu egeant, vt conseruentur, quam vt primò producantur?

29.

HActenus vidimus, nihil conseruari posse absque influxu immediato, & directo alicuius causæ, à quâ pendeat. Illud modo accuratè examinandum est, an saltem minori influxu ad sui conseruationem, quam ad sui primam productionem res reliquæ egeant. Nonnulli, quos Lessius lib. 10. de diuin. perfect. cap. 4. & Arriaga disp. 10. Physicor. sect. 1. referunt & refellunt, partem tuentur affirmantem. Pro quâ distinguunt tria genera entium: alia aded imperfecta, vt à causis creatis in fieri, & conseruari dependeant, qualia sunt, lumen, species intentionalis, & actus intellectus, &c. alia vero, quæ à causis creatis in fieri, non tamen in conseruari dependent, vt color, calor, forma substantialis, eius vnio, &c. & alia demum, quæ à causis creatis nec in esse, nec in conseruari pendunt, qualia sunt Angelus, animus rationalis, creatura cœlestis, & elementaris: hæc duo genera entis, inquit, ratione suæ perfectionis minori influxu ad sui conseruationem, quam ad primam sui productionem postulant, eo quod Deus quæ simul cum creaturis produxit, solo concursu generali, sine vilo causarum creaturarum concursu, conseruet; quæ vero se solo produxit, minori quidem concursu conseruet.

30.

Verum, hæc sententia nullatenus sustineri potest, primò: quia, vt supra ex Chrysostom. & Ambrosio ostendimus, & ex ipsa actionis conseruationis definitione perspicuum est, non minus est rem conseruare, quam eam primò facere: ergo minor influxus ad vnum, quam ad aliud sufficere

R. P. Lyncei Philosophia Tom. II.

non potest. Secundo: quia concursus generalis se solo ad effectus alicuius conseruationem insufficientis est: ergo ex hoc capite minor influxus ad eam, quam ad primam productionem satis esse non poterit. Antecedens probatur: tum quia aliàs concursus vniuersalis ad primam rei productionem sufficere posset se solo: nec qui hoc assereret ab aduersariis vllatenus reuinci posset: tum quia concursus vniuersalis est concursus partialis simul cum particulari in vnum totalem coalescens; siue, quod perinde est, pars concursus, eiusque dimidijs: at pars concursus ad conseruationem effectus se solo sufficere non potest, sicut pars intrinseca alicuius totius ad totius conseruationem insufficientis est. Tum demum: quia concursus vniuersalis est concursus indeterminatus, qui vt ad aliquem effectum præ alio determinetur: concursui particulari sociandus est: at solus concursus indeterminatus ad conseruationem effectus insufficientis est: sicut eleuatio folium de se indeterminata ad hunc, aut illum sonum se sola sufficere nequit ad conseruationem alicuius soni determinati præ alio. Tertiò: quia nullus effectus creatus est, qui à Deo non pendeat tantum saltem, quantum lux à luminoso, aut species intentionalis ab obiecto dependet: at lux æquè potenti influxu à sole fit, & conseruatur; & species intentionalis similiter: ergo & quiuis effectus creatus æquè forti, ac potenti influxu à Deo fit, & conseruatur; atque adeo non minori, sicut hi Authores comminiscuntur. Et quidem, sicut Deus in conseruatione nonnullorum effectuum concursum suum minuit, eadem ratione dici posset, solem in conseruatione lucis actionem suam attenuare, & obiectum in conseruatione imaginum, quas in potentiam diffundit.

31.

Quartò: quia quod aiunt, res ipsas secundi, & tertij generis semetipsas conseruare, adeoque minori influxu causæ à se distinctæ indigere: hoc, inquam, ipsis nullatenus proficit; aut enim se conseruant per concursum verum, propriumque: aut sine vilo concursu, & ratione solius firmitatis, & soliditatis sibi congenitæ: quæ ratione, inquit, rupes se conseruat loco, eoque se depelli non sustinet. Secundum quidem falsum est: quia conseruari aliquid à se sine vilo concursu sui in semetipsum est proprium solius Dei, qui à se sine vilo concursu sui in semetipsum conseruatur, & permanet in esse: altiorisque rationis est huiusmodi conseruatio, quam vt vlli creaturæ conuenire possit. Exemplum autem rupis non vrget: quia rupes loco se conseruat per veram actionem, qua impetum se mouentis, aut mouere eonantis frangit. Primum vero, quamuis aliqua ex parte verum esse possit, vt supra ostendimus, tamen iis prodesse non potest: quia si res per verum influxum se conseruat, cum tamen per verum influxum se primò producere nequeat: ergo iam ad conseruationem rei minor influxus, quam ad eius primam productionem requiri non potest, sed potius æqualis: ita tamen, vt influxus, quo res primò producit, sit à causa rei ab ea distincta: is vero influxus, quo res conseruatur, partim sit à causa rei, partim à re ipsa: quod non tantum est concursus rei conseruandæ necessarium minuere, quam eum paulo aliter distribuere.

X 3 Quintò:

32.

Quintò : quia si ad conseruationem effectus minor influxus, quàm ad eius primam productionem sufficit, ob perfectionem effectus; non esset, cur effectus aliquis aded perfectus esse non posset, venulo influxu ad sui conseruationem indigeret. Consequens est absurdum, & ab aduersariis non admittitur: ergo, &c. Maior probatur à paritate rationis: quia eo ipso, quòd effectus aliquis ob suam perfectionem, siue influxum suæ causæ aliquandiu conseruari posset, vt cernere est in calore; non est, cur crescente perfectione alicuius, non possit semper conseruari sine influxu causæ, à quo primo producit: quâ ratione artificiosa æri impressa, sine actuali influxu artificis semper perseuerat, quin vlla vetustate aboleri possit, nisi contrarium aliquod positium interueniat: ergo similiter in præsentī, &c. Sextò, & vltimò: quia cum dicitur ab aduersariis, rem aliquam se ipsam conseruare, & sic minuere, ac tenuare concursum causæ in eam influentis; ea conseruatio, aut terminatur ad esse primum ipsius rei, aut ad esse secundarium durationum, per quas tempori labenti collabitur; si primum; ergo res secundum esse primum à se omnino indistinctum, à semetipso conseruatur, siue à se ipso est: cum ergo esse ab aliquo in creatis non nisi per veram causalitatem vsu veniat, soliusque Dei sit esse à se, quin causa sui sit: sanè res illa, sicut à se pro momentis suæ conseruationis est, ita à seipsa causatur, sui que ipsius vera causa est, quod apertè falsum est: eo que admisso, non video, cur negari posset, rem se ipsam primo producere posse: si secundum, ergo non requiritur minor influxus ad conseruationem rei, quàm ad primam eius productionem: & enim sicut res producit durationem, quâ conseruatur: ita similiter producit durationem, quâ pro instanti primæ suæ productionis gaudet: igitur non est, cur vna productio, potius quàm altera concursus causarum in rem conseruatam minuat, aut extenuet.

33.

Obiiciunt primò aduersarij, quod aliqua res magis, alia vero minus conseruentur, non potest non refundi in vim intrinsicam se conseruandi rerum ipsarum in aliquibus maiorem, in aliis minorem: ergo res ea virtute pollet, ac proinde ratione illius minori influxu causæ primæ, aut etiam secundæ ad sui conseruationem egent. Antecedens probatur: tum quia aliàs tota rerum duratio in solam Dei voluntatem reuocanda esset: tum etiam, quia aliàs dici posset, productionem vnus ignis verbi gratia ab alio in passo sibi applicato, non in actiuitatem ignis, sed in solam energiam causæ primæ refundi posse: sicut quod rei alicuius productionem talis, tantaque conseruatio infallibiliter sequatur, in influxum solius causæ primæ, non vero in vim sui conseruationis rei congenitam reuocatur: vnde tota causarum secundarum vis, & energia de medio tollitur. Tum demum: quia ad appetitum sequitur facultas, & potentia ad id, quod appetitur; quâ ratione, quia grauiora, & leuiora centrum naturaliter appetunt, facultas se mouendi in centrum, grauitas nimirum, & leuitas à natura ingenerata est: ac omnis res conseruationem sui innatè appetit: nulla ergo non habet potentiam, & facultatem ad sui conseruationem. Obiiciunt secundò aduersarij: si Deus solo concursu vniuersali, & indeterminato effectus creatos conserua-

re non posset, & ad influxu determinato, & particulari indigeret, sanè habitus vitiosos ea ratione conseruaret. Consequens est absurdum: quia sicut eos primò producere per se nequit, ita & per se illos conseruare non sustinet.

Verum, hæc momenti non sunt. Primum enim si quid probat, certè non aliud, quàm res creatas conseruare semetipsas inadæquate: quod nostræ sententiæ non aduersatur, nec contrariæ quicquam conducit. Secundum autem facile solui potest concessa sequela: consequens vero non magis absurdum est, quàm quod Deus ad ipsum actum peccati immediatè concurrat: sicut enim hoc ad munus Authoris naturæ pertinet; ita similiter & conseruare effectus physicos, quamuis noxios, ab iis relictos: nisi fortè quis velit, ipsam voluntatem humanam instar causæ particularis, & determinatè eos conseruare. Diei, effectus physicos, quia effectus morales actuum prauorum, nimirum peccata habitualia Deus nullatenus conseruare potest. An autem Deus habitus illos vitiosos per se primo infundere possit, aded constans non est: & pars affirmatiua saltem non est improbabilis

34.

TRACTATVS V.

De actione destructiua corporis naturalis.

CAPVT PRIMVM.

An destructione formæ substantialis constituentis corpus naturale, aut cuiusvis alterius prior esse debeat generatio formæ oppositæ?

ENSEO vniuersim loquendo, generationem vnus formæ, eiusque introductionem non esse priorem, aut posteriorem tempore destructione, aut expulsiōe alterius, sed vtramque esse simul tempore: quia si generatio, & introductio vnus formæ esset prior tempore destructione, & exclusiōe alterius, sanè esset subiectum in aliquo instanti cum vtraque forma; amore verbi gratia & odio; assensu, & dissensu; peccato, & gratia forma humana, & cadauerica: quod cum earum formarum impossibilitate non cohereret: si vero è contrario destructio, ac exclusio vnus formæ esset prior tempore introductione alterius, certè in aliquo instanti esset subiectum sine vtraque forma, materia prima v. g. sine forma humana, aut cadauerica, aliæ quacunque, & aqua sine frigore, aut calore: quod quantum repugnet, quis non videat?

Huic doctrinæ dissentit Lorca in 1. 2. c. 2. d. 4. de gratia ibique docet, in moralibus duas formas impossibiles, peccatum scilicet, & gratiam in primo instanti reali iustificationis simul esse, & introductionem gratiæ priorem tempore esse, quàm expulsiōem peccati: quia introductio gratiæ est prior naturæ exclusiōe peccati, eaque nullo modo posterior, eiusve effectus est: igitur introductio